

Erasmus+

Erasmus + Hajléktalan Élethelyzetben élő nők

Online tréning sorozat

UTCÁN ÉLŐ NŐK ÉS PÁROK TÁMOGATÁSA

Beszámolók az előadásokról

A „Párok először” kutatás főbb eredményei- Brighton’s Women Centre, Egyesült Királyság

A Brighton’s Women Centre szociálisan hátrányos helyzetben lévő nők támogatására létrejött intézmény. Ügyfelek jelentős része komplex támogatási szükséglettel rendelkezik (lakhatási problémák, egészségügyi és pszichés problémák, bántalmazás, szerhasználat). A nők hajléktalansága az igazságszolgáltatás és büntetésvégrehajtás intézményrendszerében megforduló klienseik támogatása kapcsán került munkájuk fókuszába.

Tapasztalataik szerint az utcán élő nők életét nagyban meghatározza, hogy legnagyobb részük férfiak párjaként küzd meg a mindennapok kihívásaival, azonban ez az élethelyzet sokak számára további veszélyeket és nehézségeket hoz magával. A párokban élő nők egy jelentős része függő helyzetben van partnerétől, azonban az egyedülállók számára kialakított segítői rendszerek sajátosságai miatt, gyakran elesnek számukra létfontosságú szolgáltatásoktól és segítségtől. Azért, hogy a nők szükségleteit jobban érzékelné tudó ellátások kialakulását támogassák, a szervezet lefolytatott egy nők helyzetére vonatkozó kutatást, melynek az eredményeit a „Párok először” című beszámolójukban tették közzé.

A kutatás első szakaszában számba vették a témában eddig megjelent tanulmányokból származó főbb megállapításokat:

- Az utcán élő emberek száma egyre növekszik.
- A párok nagy része a szolgáltatások számára nem észrevehető élethelyzetben él.
- A párkapcsolatok jelentős része konfliktusokkal terhes.
- Az utcán élő nők egészsége és biztonsága nem megfelelő.
- Nem csak a hajléktalanság jelentkezik problémaként a nők esetében, hanem a nők elleni erőszak bizonyos formái, és az azokkal szoros összefüggésben lévő pszichés problémák is.
- Léteznek próbálkozások a nők szükségleteire reagáló Elsőként lakhatás megközelítések megvalósítására.
- A párkapcsolatok erőforrásként való kezelésében a kapcsolatokon belüli egyenlőtlenség és annak az érintettek általi romantikus fogalmak használatával való átkeretezése kihívást jelent.

Ezt követően interjúkat készítettek hajléktalan élethelyzetű nőkkel. Az interjúkból kiszűrt eredmények szerint:

- A hajléktalanság az esetek legnagyobb részében a párkapcsolat létesítését megelőzően alakul ki.
- A legtöbb nőnek vannak az utcán éléssel kapcsolatos korábbi tapasztalatai.
- A legtöbb nőnek komplex támogatásra van szüksége (pszichés támogatás, szerhasználat, kapcsolati erőszak, megélhetési problémák, lakhatás, stb.)
- A párkapcsolatuk miatt sok nőnek jelent nehézségek a szolgáltatásokhoz való hozzájutás (pl: lakhatási szolgáltatás) ami negatívan befolyásolja a párkapcsolatukat is.

Végül interjúkat készítettek a szolgáltatásokban dolgozó szakemberekkel is. Az ezekből leszűrt főbb tapasztalatok:

- Az utcán élő nők számában emelkedést érzékelnek.
- Látható, hogy az utcán élő nők nagyobb része párkapcsolatban él.
- Megpróbálják felmérni az ilyen jellegű kapcsolatok lényegét és természetét.
- Próbálnak reagálni a komplex támogatási szükséglet meglétére.

- Nehézséget jelent, hogy egyénekre kidolgozott eljárásokra épül a rendszer, ezért újfajta megközelítésekre van szükség.
- Egyénre szabott, a szükségletekhez igazodó támogatási tervek kidolgozását, a kockázatok és veszélyek előfordulására adott nem szankciószerű reakciók alkalmazását látják hatékonynak.
- Elfogadással és tisztelettel igyekezzenek kezelni az egyes párkapcsolatokat, de a megjelenő minták és viselkedések tudatosítása is fontos.

A kapott eredmények alapján megfogalmazott ajánlások:

1. A párokat előtérbe helyező szolgáltatások kialakítása: Növelni kell azon férőhelyek és programok számát a lakhatást nyújtó szolgáltatások minden szintjén, amelyben párokat együtt is el lehet helyezni.
2. Olyan munkamódszereket kell kialakítani, amely képes reagálni a pár tagjainak közös és egyéni szükségleteire is. A párkapcsolati nehézségeket figyelembe vevő támogatás alapja, hogy a támogató tevékenység során az egyéni célok megfogalmazása mellett, a párkapcsolattal összefüggésben megjelenő igények is definiálva legyenek.
3. A hajléktalanellátó szolgáltatásokra vonatkozó előírásoknak hangsúlyosabb mértékben kellene figyelembe venni a párok szükségleteit, és a hosszútávú segítség lehetőségének megteremtését.
4. Fontos a párokat támogató szolgáltatásoknál rendelkezésre álló tudás elérhetővé tétele a hajléktalan emberekkel foglalkozó egyéb szolgáltatásokban dolgozók számára is.
5. Hangsúlyt kell fektetni a különálló szolgáltatások együttműködésében megvalósuló koordinált támogatásnyújtásra.
6. A társadalmi nemi egyenlőtlenségek, és egyéb párok támogatása szempontjából releváns tudást átadására alkalmas továbbképzések megvalósítása, a segítők tudatosságának és érzékenységének növelése érdekében.
7. A nők biztonságát aláásó, és sérülékenységét növelő rendszerek megreformálásának szükségessége: A nők lakhatásának megteremtése, és a személyes támogatás elérhetősége elengedhetetlen feltétele a fizikai és lelki biztonságának. Hosszú távon olyan támogatási formák elterjedésére van szükség, amelyek hozzájárulnak a saját szükségleteik jogosságához fűződő viszonyulásaik megváltoztatásához, annak érdekében, hogy nagyobb kontrollt legyenek képesek gyakorolni az életük felett.
8. A párok szükségleteinek nagyobb mértékben való figyelembe vétele az utcai szociális munka során.
9. A tapasztalatcserén alapuló tanulást segítő hálózatok létrehozásának fontossága.
10. Pszichológiai szükségletekre reagáló, traumatudatos intézményi és segítői környezet kialakításának fontossága.
11. Az partnerek egymáshoz fűződő kapcsolatának előítéletmentes, tiszteletteljes megközelítése.
12. A gyermekes anyák gyermekeikkel való kapcsolatának támogatása.
13. Rugalmasabb támogatott lakhatási lehetőségek kialakítása. Szükség van olyan nők számára igénybevehető biztonságos lakhatási lehetőségekre, amelyek a bántalmazó kapcsolatból kilépő nőknek nyújtanak segítséget.
14. Jó gyakorlatok kialakítása, és a tapasztalatok szolgáltatók közt való megosztása.

[A teljes kutatási beszámoló elolvasható itt](#)

A párokkal folytatott szociális munka eszközeinek bemutatása – St. Mungos, Egyesült Királyság

A több mint 50 éve alapított londoni székhelyű St. Mungos a hatékony és eredményes munkavégzéshez elméleti és gyakorlati szociális munkát segítő kézikönyveket, útmutatókat biztosít a szociális szakmai szervezetek számára, így a párokat segítő szociális munkások számára is.

A „[Couples Toolkit](#)” című gyakorlati útmutató elsősorban olyan szakemberek számára készült, akik mindennapi munkájuk során utcán, vagy szállásnyújtó intézményben élő párokat segítenek. Az útmutató a párok megfelelő elhelyezéstől kezdve a segítő beszélgetések tartalmán át, egészen a családon belüli erőszak felismeréséig és kezeléséig nyújt gyakorlati tanácsokat hajléktalan embereket segítő szervezetek számára.

A feltételezések, a tudattalan elfogultság, a túlzott elvárások, vagy a személyzet támogatásának hiánya mind-mind megnehezítik a párokkal való eredményes segítő munkát. Az útmutató szerint ehelyett az erősségekre építő megközelítésre kell helyeznünk a hangsúlyt, és szem előtt kell tartani, hogy a párkapcsolatban élők jellemzően támogatásra szorulnak, továbbá hogy az egészséges párkapcsolat megtapasztalása alapvető emberi jog.

A párok gyakran hasonló tapasztalatokkal rendelkeznek a társadalomban való eligazodást illetően. A hajléktalanság és a más hátrányos helyzetből adódó tapasztalatok megosztása révén erősödhet az egymáshoz fűződő kapcsolatuk. Ez a „megosztott” identitás érzéséhez vezethet, amely utcán élő párok esetében gyakori tapasztalat. A pár mindkét tagját támogatni kell tehát abban, hogy megtalálja saját identitását: ismerjék fel, hogy milyenek ők maguk egyedül és milyenek, ha párban élnek.

Ügyfeleinket támogatni kell abban, hogy megtapasztalják az egészséges kapcsolatok megéléséhez való jogot. Ezt tartja szem előtt a St. Mungo-féle felépüléshez vezető megközelítés is, ahol a gyógyulás célja az, hogy az ügyfél elérje azt, amit kiteljesedett életnek tekintünk, mely tele van értelmes célokkal, és mely révén a többségi társadalom részesei lehetünk. A legtöbb ember számára ez azt jelenti, hogy van hova hazamenniük, megtapasztalják a jólét érzését, kapcsolatokat alakítanak ki, képesek eligazodni az életben és a közösség aktív tagjaivá válnak.

Ahogy a pár tagjainak külön esetkezelő kijelölése a kívánatos, úgy a személyes segítő találkozásokat is lehetőleg egyidőben, de a pár tagjainak saját, külön segítőivel célszerű megtartani. Elengedhetetlen azonban a pár esetkezelőinek folyamatos egyeztetése az ügyfelek előrehaladásáról.

Amennyiben a pár alkohol és drogfüggőséggel küzd, úgy támogatni kell őket abban, hogy egyszerre kezdjék meg a rehabilitációt. Ez növeli az esélyét annak, hogy a pár állapota egyszerre stabilizálódik, és csökkenti annak esélyét, hogy az egyik fél akadályozza partnere felépülését.

Függetlenül attól, hogy az ügyfelek egy szálláson vannak elhelyezve, vagy külön élnek, érdemes több szervezetet és szolgáltatást érintő, rendszeres esetmegbeszélő ülést tartani a legfontosabb szakemberek: a szállók esetkezelői, a drog- és alkoholderápiás központ munkatársa, mentálhigiénés szakember, egészségügyi szakemberek, palliatív gondozásban dolgozók stb. bevonásával.

Mivel a családon belüli erőszak a hajléktalan emberek körében is előfordul, így minden, ügyfélkapcsolati munkát végző segítő szakembernek ajánlott részt venni a témával kapcsolatos képzésen. Az útmutató praktikus szempontokat nyújt a megfelelő szállás kiválasztásához és a szállások biztonságos működtetésének kialakításához, továbbá kitér a családon belüli erőszak LMBTQ+ emberek által megtapasztalt sajátos jeleire.

Hajléktalan párok szükségletei

Utcán élők elhelyezéséért felelős • Egyértelmű gondozási terv lefektetése • Figyelembe venni az utcán élő párok különválasztásának kockázatát • Bizalmat kell szavazni a párt irányító utcai szolgálat értékelésében • Lakókocsis elhelyezés lehetőségének bevezetése	Éjjeli menedékhelyeken történő elhelyezésért felelős • A továbbléptetés – a pár lakóhelyével megegyező kerületen belüli lehetőségének feltérképezése, a lakhatás és a szociális támogatás minden szintjén • Rendszeres egyeztetés az utcán élő párokért felelős munkatárssal a párok szükségleteit illetően
--	--

Minden felelős
Biztosítani kell, hogy a szolgáltatások kialakítása során a segítők és intézmények tudatosan építsenek mindarra, amit a traumák hatásáról és a nemi alapú bántalmazásról tudnak.
Biztosítani kell, hogy a szolgáltatások megkapják a párok hatékony támogatásához szükséges forrásokat.
A párok hozzáférjenek az egészségügyi ellátásokhoz és egyéb speciális szolgáltatásokhoz.
Hatást gyakorolni a törvényben előírt szolgáltatásokat nyújtó hivatalokra a hajléktalan párok speciális szükségleteire tekintettel.

A szervezet
Adatok gyűjtése a párkapcsolatokról.
Irányelvek megalkotása párok gondozásához.
Irányelvek a családon belüli erőszak kezeléséhez.
Szupervízió biztosítása a bántalmazottakkal dolgozó munkatársak részére.
Felvilágosító képzés biztosítása a munkatársaknak a családon belüli erőszakról.
Felvilágosító képzés biztosítása a munkatársaknak az LMBTQ+-ról.

Közvetlen klienskapcsolatban álló munkatársak számára
Kockázatelemzés elvégzése a párok esetében.
A pár mindkét tagja számára saját esetkezelő biztosítása.
A pár tagjainak meghallgatása külön-külön és közösen.
Erősségekre építő megközelítés alkalmazása a segítő munka során.
Képzés a bántalmazás jeleinek felismerésére.
Képessé tenni a munkatársakat, hogy magabiztosan tegyenek fel személyes kérdéseket.
Képzés megváltozott munkaképességű nők segítségéhez.

A bántalmazás megelőzését célzó férficsoporthoz a BMSZKI Családok Átmeneti Otthonában

A Családok Átmeneti Otthonában megvalósított férficsoporthoz célja a férfiak bántalmazó viselkedésének megelőzése, és az ilyen jellegű cselekedetek által okozott károk csökkentése. A foglalkozásokon beszélgetéseket folytatnak a férfiak családban való szerepeiről és viselkedéséről, valamint az ezekkel kapcsolatos megélésekről. A csoporthoz a szállón lakó bármelyik férfi csatlakozhat, azonban azok esetében, akiknél a szállón lakás során a partnerüket vagy gyermekeiket veszélyeztető viselkedést tapasztaltak, a részvételt a további szolgáltatásnyújtás feltételeként szabták meg.

A csoportfoglalkozások során a Stop férfierőszak program feminista megközelítését alkalmazzák, amelynek az a fő alapvetése, hogy a férfiak által a nők ellen alkalmazott bántalmazása egy hatalmi rendszerbe épül be, ami a társadalmi nemi szerepeken alapul, ahol a férfiak abban nőttek fel, hogy jogosultak több hatalomra, több térre, több jogra, és ezeknek a jogoknak a megszerzését, megőrzését, illetve elvesztésük megtorlását szolgálja az erőszak.

A foglalkozások során hangsúlyt fektetnek az edukációra, melyek során olyan a kapcsolatokban jelen lévő rejtett elemek létezését igyekeznek tudatosítani, amelyek a nem egyenlőségen és tiszteleten alapuló kapcsolatokban nyilvánulnak meg. Ehhez a Szil Péter és Louis Bonano által megalkotott a Hétköznapi himsovinizmus című tanulmányban leírt tipológiát használják, ami közös nyelvvé válik a résztvevők és a szálló munkatársai között is. Eszerint a hétköznapi himsovinizmus négy fő kategóriában jelenik meg. A kényszerítő jellegű hétköznapi himsovinizmus kategóriájában megjelenített viselkedésmódok alkalmazása során, a férfi közvetlenül él az erejével, azonban nem testi erőt, hanem erkölcsi, lelki, gazdasági vagy saját személyiségéből adódó erőt használ a nő akaratainak megtörésére. (pl.: megfélemlítés, pénzügyi ellenőrzés, tér és idő leuralása, felőrlő hajtogatás, kieroszakolt intimitás, stb.). A válsághelyzetekben alkalmazott hétköznapi himsovinizmus azon technikákat jeleníti meg, amiket a férfi akkor alkalmaz, ha a kapcsolat a nagyobb egyenlőség irányába billen. A „válság” oka lehet a nő önállóságának növekedése, vagy az, hogy a férfi valamilyen, a státuszában beállt negatív változás miatt veszít a hatalmából. Ezen manőverek célja, a másik feletti hatalom megtartása vagy visszaszerzése, illetve annak elkerülése, hogy a férfinak változtatnia kelljen a viselkedésén. (pl.: hiperkontroll és kritika, álségítség, passzív ellenállás és távolságtartás, ígéretés és jópont gyűjtés) A burkolt hétköznapi himsovinizmus olyan eszközök alkalmazását jelenti, melyben a férfi a partner belé vetett bizalmát és szeretetét használja arra, hogy olyan magatartásformákra vegye rá, amelyek során csökkennek a lehetőségei a saját akarata és igényei kielégítésére. (pl.: intimitás hiányának megteremtése, álintimitás, a nő tekintélyének aláásása, paternalizmus, érzelmi manipuláció, stb.) A haszonelvű hétköznapi himsovinizmus kategóriájába tartozó manőverek fő jellegzetességei, hogy a férfinak haszna származik belőle, amely azon alapul, hogy a férfi kivonja magát valamilyen tevékenységből. (pl.: háztartással kapcsolatos felelősség elmulasztása, női gondoskodással való visszaélés, stb.) Mindezekről részletesebben lásd [Hétköznapi himsovinizmus- a párkapcsolati erőszak, amit még nem nevezünk annak](#).

A csoportban folyó beszélgetések során a csoportvezetők igyekeznek lehetőséget adni a résztvevőknek, hogy különböző szempontok szerint értékelhessék viselkedésüket és feltételezéseik helyességét. Ennek során szembesülhetnek azzal, hogy, hogy viselkedésük milyen hatással van másokra, miközben megkérdőjeleződnek azon rejtett feltételezéseik, amelyek a bántalmazó viselkedésük mögött állnak. A viselkedésváltozás eléréséhez igyekeznek olyan visszajelzéseket nyújtani, amelyek rávilágítanak arra, hogy az érvényesnek tartott feltételezéseket nem minden férfi tekinti elfogadhatónak. Azért, hogy ez megtörténhessen beszélgetéseket kezdeményeznek a családi

életük során előforduló eseményekről. A résztvevők meghallgatják a történeteket, reflektálnak rájuk, valamint mindenki megoszthatja a véleményét a kérdésben.

A csoportok egy harmadik rendszeresen alkalmazott módszere a szerepjáték. A magánéletben megtapasztalt konfliktust magában hordozó helyzetek eljátszása segíti, hogy felidézhesék az azokkal kapcsolatos elnyomott érzéseiket, és lehetőséget nyújt az érzésekről való beszélgetésekre, és a más jellegű reakciók kidolgozására is.

Ártalmas gyermekkori tapasztalatok a hajléktalanná váláshoz vezető úton – egy gyermekekkel dolgozó utcai szociális munkás tapasztalatai Lengyelországban

A gyermekkori környezetben elszenvedett ártalmakról

A diszfunkcionálisan működő, hátrányos helyzetű családokból származó gyerekek jelentős része tapasztal meg érzelmileg megterhelő élethelyzeteket, amelyek sok esetben a családból való hatósági kiemelésük hátterében is állhatnak:

- Gondoskodó szerepek be nem töltöttsége
- Sok gyermek és felnőtt egy háztartásban
- Szegénység, munkanélküliség
- Alkoholfogyasztás mindennapos jelenléte
- Bűnöző magatartás előfordulása
- Családon belüli erőszak
- Rossz infrastrukturális környezet
- Nem biztosítottak a higiénés feltételek

Az hátrányos családi környezetben élő gyermekek és serdülők társadalmi kirekesztődésének hátterében álló okokról:

- Az oktatási intézményeken kívüli közösségi és kulturális programok nem érik el az ilyen élethelyzetben lévő gyermekeket.
- Gyakran maguk sem tartják be ezen intézmények által felállított szabályokat.
- Az otthoni környezetben nem kapnak megfelelő támaszt, gondoskodást, ezért idejük jelentős részét az utcán töltik, ami miatt megnő a veszélye:
 - o A tankötelezettség nem teljesítésének,
 - o Kisebb és nagyobb rendbeli bűncselekmények elkövetésében való részvételnek,
 - o Drog- alkoholfüggőség kialakulásának.

Mindezzel párhuzamosan az utcán való boldogulást segítő viselkedési szokásokat alakítanak ki, amelyhez pl. agresszió, vulgáris beszédmód tartozik, melyek azonban kizárják őket a lakókörnyezetük egyéb gyerekközösségeiből.

Ebből a szociális háttérből sok gyermeket emelnek ki a családjukból és kerülnek gyermekvédelmi intézménybe vagy nevelőszülőkhöz (Gyakran a tágabb rokoni körből kerülnek ki a nevelőszülők, azonban a gyermekek az esetek jelentős részében itt sem a szükségleteiknek megfelelő gondoskodást tapasztalják meg). Az új környezetben azonban nem nyújtanak megfelelő szociális mintákat az önállóvá válásra és a megfelelő alkalmazkodásra, problémamegoldásra, egyedüllétre, egyenrangú kapcsolatokat építésére. Ugyan Lengyelországban a volt állami gondozottak számára az állam vagy az önkormányzat lehetőséget biztosít, hogy bérlakásba költözzenek, azonban mivel legtöbbjük nem

rendelkezik azokkal a készségekkel, ami az önálló életvitel folytatásához szükséges, valamint mivel ehhez segítséget sem kapnak, sokan egy idő után elveszítik lakhatásukat. A hajléktalan élethelyzetű nők vonatkozásában érdemes megemlíteni, hogy a hajléktalan anyák jelentős része megtapasztalata a családból való kiemelés gyermekkorában.

Egy másik gyakori jelenség a diszfunkcionális családi környezetben élő gyermekek esetében, hogy a gyermek nem a saját családjával, hanem valamelyik barátja családjával él hosszabb vagy rövidebb időn keresztül. Ilyenkor általában az otthoni légkör, figyelemhiány, veszély miatt mennek el otthonról, és a befogadó családban is inkább a többi fiatalhoz csatlakoznak. Jellemző hogy ezeknek a családoknak a működése hasonlít a saját családjukhoz.

A gyermekeket célzó utcai szociális munka mint a megelőzés eszköze

A gyermekekkel foglalkozó utcai szociális munkások a város szegényebb csoportok által lakott területein, a szociális bérházakban élő családok gyermekeivel dolgoznak, és igyekeznek hatást gyakorolni erre a lakókörnyezetre. A segítséget a gyermekek közegében kell megadni, ezért szükség van hátrányos helyzetű gyermekeket fogadó nappali klubok kialakítására, ahol a szolgáltatásokat és programokat a készségek fejlesztésére orientáltan alakítják ki. Az így kialakuló kapcsolatok során fontossággal bír, hogy a segítő munkában hangsúlyt fektessenek a szexuális és a nemi éréssel kapcsolatos felvilágosításra. A csoportfoglalkozások során újfajta, magukról és a körülöttük lévő világról szóló nézőpontok és tapasztalatok kialakítása a cél, miközben olyan felnőttekkel találkozhatnak, akik pozitív mintát nyújtanak számukra, és akikhez segítségért fordulhatnak.

A gyermek támogatását célzó utcai szociális munka lépései és módszerei

- Kapcsolatfelvétel megkísérlése a gyermekekkel ott ahol ők tartózkodnak (utcán, aluljárókban, tereken)
- A kapcsolat fenntartása és kiépítése:
 - o Folyamatos jelenlét, szabadidős tevékenységek biztosítása
 - o Olyan tevékenységek szervezése, amelyek során a mindennapi életvitelükhöz kapcsolódó aktivitásokon túl eső programokat érhetnek el (mozi, uszoda, múzeumok)
 - o Kulturális, zenés és alkotó tevékenységek szervezése

Ezek során az utcai szociális munkás kapcsolatba kerül a gyermekek családjával, tanárokkal, fiatalkorú pártfogó felügyelőkkel és egyéb szociális intézményekkel. Krízishelyzetben közbelép, és további segítők és szereplők is bevon a támogatási folyamatba. (terapeuta, pszichológus, stb.)

A családon belüli erőszak társadalmi közbeszédben szociális kampányokban való megjelenése - Lengyelország

A jogi háttér változása

2005-ben a lengyel parlament elfogadta a családon belüli erőszak megelőzését és kezelését célzó törvényt, amelyet mindeztáig kétszer módosítottak. Mindemellett 2012-ben aláírták, és 2015-ben ratifikálták az Isztambuli Egyezményt. A törvényalkotás azonban lassan követi csak az abban vállalt kötelezettségeket, így csupán 2020 áprilisában került kiadásra az a szabályozás, amelynek értelmében a családon belüli erőszakot elkövető személyt az áldozattól való azonnali távolságtartásra lehet kötelezni. Azonban 2020 júliusában a kormány az alkotmánybírósághoz fordult, hogy vizsgálja meg, hogy az Isztambuli Egyezmény nem áll –e ellentétben az ország alkotmányával. Úgy tűnik, hogy a

családon belüli erőszakra vonatkozó jogszabályi környezet változtatására irányuló kísérleteket leginkább a konzervatív értékek fontosságát hangsúlyozó politikai oldal és a katolikus egyház, valamint az emberi jogi megközelítés mellett kiálló civil szervezetek és politikai pártok ellentéte befolyásolja leginkább a jelenlegi helyzetben.

A családon belüli erőszak közbeszédben való szerepét leginkább befolyásoló társadalmi, kulturális tényezők:

- A családon belüli erőszakkal kapcsolatos sztereotípiák téves információk elterjedtsége:
 - o Az családon belüli erőszak a családok magánügye
 - o Az erőszak bizonyos fajtái megengedhetőek és jogosak
 - o Az áldozatok is tehetnek arról, hogy erőszakot követnek el rajtuk
 - o A nők csak kapcsolatban számítanak társadalmilag értékesnek
 - o Csak a fizikai erőszak számít bántalmazásnak
 - o Konfliktusok minden családban vannak, ezért nincs szükség a családon belüli erőszak definíciójára
 - o A családon belüli erőszakot csak patológus személyek követnek el
 - o A családon belüli erőszak elterjedése alacsony
- Az a téves megközelítés miszerint családon belüli erőszak csak a társadalom hátrányos helyzetű csoportjaiban fordul elő.
- Az egyes esetekre adott reakciók gyakran stigmatizációval járó szakpolitikai megközelítések alapjává válnak.
- Az egymással ellentétes politikai ideológiák családon belüli erőszakra vonatkozó megközelítéseket befolyásoló hatásai. (konzervatív családi szerepekre vonatkozó megközelítés versus emberi jogi megközelítés)

A társadalmi érzékenyítő kampányok eszközei a családon belüli erőszak jelenségének megragadására

A társadalmi érzékenyítő kampányok középpontjában mindig az érintettek azon igénye áll, hogy helyzetüket társadalmi problémaként ismerje el a közösséget képviselő intézményrendszer. A különböző szereplők és a civil szerveződések fontos szerepet játszanak ebben a társadalmi attitűdök megváltoztatását is célzó folyamatban.

A témában az első országos kampányra 1997-ben került sor. Ez volt a Stop családon belüli erőszak kampány. Ennek keretében hozták létre az első segélyvonalat, ahol az áldozatok számára próbáltak segítséget nyújtania a bántalmazó partner elhagyásában, valamint az iskolákban szexuális felvilágosító programokat indítottak. A kezdeményezés nagy társadalmi indulatokat kavart, és ellenzői szerint a családi egység megbontását célozta, ezért a kormányváltást követően felfüggesztették. A kampány azonban hozzájárult ahhoz, hogy felhívja a figyelmet a probléma létezésére, illetve szavakat teremtett annak megragadására a társadalmi közbeszédben. Mindemellett megemelkedett azon érintettek száma, ezt követően már mertek segítséget kérni.

A szociális kampányok figyelemfelkeltő kifejezések, vizuális megjelenés és közösségi cselekvések által igyekeznek a közvélemény figyelmét az adott témára irányítani. A családon belüli erőszakkal kapcsolatos lengyelországi kampányokban találunk példát a jelenségek egyszerű leírását tartalmazó szlogenekre, több értelmű kifejezések szándékolt alkalmazására, sokkoló mondatok használatára is. A vizuális megjelenítés során gyakori a bántalmazásra szolgáló eszközök üzenet jellegű képi megjelenítése (pl: családfa ahol a különböző generációkat összekötő ágak nadrágszíjból állnak), de tettek már kísérletet a családtagok közti egyenlőtlenség képi bemutatására, illetve a bántalmazott

gyermekek világának vizuális megjelenítésére (farsangi jelmez, ami eltakarja a verés helyét). A kapcsolódó közösségi cselekvések legfőbb formái a tüntetések, vita fórumok szervezése, tragikus események kapcsán történő közös kiállítás, valamint a közösségi médiában való kommunikáció.

A kampányok legfőbb haszna a közvélemény figyelmének felkeltése, a témával kapcsolatos tudás megnövekedése és a téves feltételezésekre épülő közvélekedés megváltoztatása volt. A kampányok korlátait között említhető, hogy az óvatos, konzervatív társadalmi attitűdből származó ellenállást nem sikerül legyőznie, csak bizonyos bántalmazó formákat jelenítenek meg, még egyéb formákat figyelmen kívül hagynak, nincsen a bántalmazókhoz szóló üzenetük, inkább az áldozatokat és az egész társadalmat szólítják meg, illetve hogy nem mutatnak be pozitív példákat.